

اُدْبٌ

تألیف

محمد علی فیضی

مُوستَسْرَةٌ مطبوعات امری

۱۲۹ بیان

اوب

حضرت بهاء الله میفرمایند .

” یا حزب الله شما را بارب وصیت مینمایم واوست در
مقام اول سید اخلاق ” .

طویی از برای نفسیگه بنور ادب منور و بطریز استی
مزین گشت دارای ادب دارای مقام بزرگ است .
امید آنکه این نظم لوم وكل با آن فائز و با آن متمسك و با آن
متشبث و با آن ناظر باشیم . اینست حکم محکم که
از قلم اسم اعظم جاری و نازل گشته .
(لوح دنیا)

فرشته خوش خمالی را از دروان طفولیت می شناسیم
که پرتو انوار کمالش را همیشه در جان و روان خود احساس
نموده و درخشندگی جمال دل آرایش را در گفتارو رفتار
خود مشاهده کرده ایم .

این فرشته نیکوسرشته ازد وستان قدیم و یاران ندیم

(۴)

است نا مش ادب و دوستدارانش را مُد ب خوانند رویه ها
همه سوی او و دلها در جستجوی اوست .

از خدا خواهیم توفیق ادب

بی ادب محروم ماند از لطف رب

بی ادب تنها نه خود را داشت بد

بلگه آتش بر همه آفراز ق زد

از ادب پر نور گشته است این فلك

وز ادب معصوم و پاک آمد ملک

جوانان عزیز کلمه ادب چقدر زیبا و پسندیده

است . گوش جان شما از خرد سالی با آن آشناست یعنی

از همان ایامی که هنوز زیان باز نکرده اید پدر و مادر

کلمه ادب را بگوش شما خوانده اند و چون به سنی بالاتر

رسیده اید که استعداد فهم و تشخیص معانی در شما

بیشتر شد باز هم اولیای شما از تکرار این کلمه پر معنی

خسته نشده و با ذکر جملاتی در خور فهم شما . شما

را به تخلق باین اخلاق پسندیده آشناتر ساخته اند

و چون بدستان قدم گذاشتید اولین کلمه ئی که از آموزگار

(۵)

شنیده اید ادب است و همه بخاطر دارید که سفارش
و توصیه آموزگار در اولین درس خود آنستکه اطفال عزیز
شما هر قدر با ادب باشید در نظر خداوند عزیزترید .
بگوشید در همه حال مؤدب باشید .

و همچنین استاد تعلیم خط اولین سرمشقی که
برای شما نوشته که با رقت بخوانید و از روی آن بخط
خود بنویسید این بود :

(ادب مرد به زد ولت اوست) و (با ادب باش تا ز پیش شوی)
شما جوانان عزیز خوشبختانه نونهالان گلشن توحید
و پروردگار آغوش محبتید علاوه بر آنچه که در باره ادب از
پدر و مادر خود شنیده و یا از استاد و آموزگار در
مدرسه آموخته اید و در کلاس های درس اخلاق از مردمیان
خود فرا گرفته اید همه روز در حال توجه و مناجات این
کلمات دلنشیں را بر زبان می آورید :

” پروردگارا آمرزگارا . خطاب بخش عطا بدء گنگاه
بیامرز مارا آداب رحمانی بیاموز ”
و نیز در دروس اخلاقی خود خوانده اید که حضرت

(٦)

بِهِءَ اللَّهِ مِيفَرْمَاينَد :

”اَنَا اخْتَرْنَا لَدُبْ وَجَعَلْنَا هَسْجِيَّتِهِ الْمُقْرِبِينَ اَنَّهُ
ثُوب يَوْافِقُ النُّفُوسَ مِنْ كُلِّ صَفِيرٍ وَكَبِيرٍ طَوْبِي لِمَنْ جَمَلَهُ
طَرَازٌ هِيَكَلٌ وَيَلٌ لِمَنْ جَمَلَ مَحْرُومًا“ مِنْ هَذَا الْفَضْلِ
الْعَظِيْمِ ” .

مُضْمُونٌ بِيَانٍ مَبَارِكٍ أَيْسَتَ كَهْ مِيفَرْمَاينَد : مَا ادْبَرَ رَا
بِرْگَزِيدَه وَآنَرَا اَخْلَاقَ وَصَفَتَ مُقْرِبِينَ دَرَگَاهَ الْهَمَى قَرَارَ
رَادِيْمَ . اَدْبَرْ جَامَهِ اَيْسَتَ كَهْ موَافِقَ اَنْدَامَ جَمِيعَ مَرَدَمَ اَزْ
كُوچَكٌ وَبَزْرَگٌ اَسْتَ خَوْشَا بَحَالٌ كَسِيْكَه آنَرَا زِينَتْ هِيَكَلٌ
خُودَ قَرَارَ دَادَ وَوَائِي بَحَالٌ كَسِيْكَه مَحْرُومَ اَزْ اَيْنَ فَضْلَ
بَزْرَگَ گَرْدِيَيَدَ .

شَمَا جَوَانَانَ عَزِيزَ دَرَسَتْ بَهْ اَيْنَ بِيَانٍ مَبَارِكٍ دَقَتْ
نَمَائِيدَ اَدْبَرْ جَامَهِ اَيْسَتَ كَهْ بَرَ اَنْدَامَ وَهِيَكَلَ اَهْلَ عَالَمَ
موَافِقَ وَمَوْزُونَ وَبَرَازِنَدَه اَسْتَ اَيْنَ خَلْعَتَ وَتَشْرِيْفَ
آدَمِيَتَ اَسْتَ تَارَ وَپُوشَ اَزْ حَقَائِقَ وَمَعَانِي وَقَمَاشَشَ
اَزْكَا رَگَاهَ الْهَمَى وَخِيَاطَشَ دَسَتْ قَدَرَتْ رَبَانِي اَسْتَ . جَامَهِ
اَيْسَتَ زِيبَا هِيَچَوْقَتْ مَنْدَرَسَ وَكَهْنَهَ نَشَوَدَ آلَوْدَگَى

(۷)

نهی پذیرد و بعبارت دیگر همیشه بر قامت شما رسا و مسد
روز است و شما را بضرر و زیان از مد افتادگی گرفتار
نمیسازد تا توانید خود را باین لباس زیبا که مقدس و منزه
از هر رنگ است بیارایید و هر زحمتی را در این راه رحمتی
دانسته و آنرا برخود هموار سازید .

مکن زخمیه شکایت که در طریق ادب
براحتی نرسید آنکه زحمتی نکشد

حال که تا اندازه ئی با همیت این سجیه الہی و
اخلاق ربانی واقف گشتید قدری نیز در باره مفهوم و معنی
این گلمه مبارکه صحبتی بد اریم شما بخوبی میدانید که
انسان در هر سن وسالی که باشد ناگزیر از معاشرت
و ارتباط با دیگران است . اگر این ارتباط و معاشرت
در محیط خانه و خانواره باشد . با افراد عائله و
بستگان است و اگر در محیط خارج از خانه در کوچه و
خیابان و معاابر عمومی باشد با افراد عامه مردم است

(۸)

و اگر در محیط مدرسه باشد با هم کلاسیهای
و اولیای مدرسه است این همبستگی و ارتباط به
محیط خواه در خانه در بین افراد عائله و خواه
در محیط خارج از منزل در بین مردم و خواه در محیط
مدرسه در تماس و برخورد با دانش آموزان و اولیای مدرسه
باشد وظائفی را بوجود می آورد که از نظر ادب و انسانیت
بر عهده شما است که آن وظائف را به بهترین وجه انجام
دهید .

یقین است که تمام افراد در هر محیطی که زندگی
مینمایند دارای حق و حقوقی هستند که شما نیز از این
حق ماتنید دیگران بهره مند می شوید کسانیکه با شما تماس
ن ارزند متوجهند که حقوق آنها در این تماس و ارتباط
محترم شناخته شود حال اگر شما این وظیفه خود را نسبت
بکسانی که در کنار شما زندگی می کنند نوعی ادا نمایید که
در گفتار و کردار خود حقوق آنها را محترم بشمارید بطوریکه
کوچکترین اثری از تحقیر و توهین به شخصیت آنها نباشد
شما وظیفه خود را در باره رعایت ادب بجا آورده و بعنوان

(۹)

پیکنفر جوان مُؤب وظیفه شناسی شناخته میشود .
روح و جان این فضیلت اخلاقی بطور خلاصه در اعمال
و رفتارشما در موقعیکه بحقوق دیگران احترام میگذارید
و بیار رگفتار و مبارله کلمات که در هنگام معاشره با دیگران
با روح محبت و شفقت بعمل میآورید منعگش خواهد بود .
و همین فضیلت اخلاقی است که پایه واساس ارتباط
محبت آمیز انسان را در ادب معاشرت . آداب مشهورت
آداب نطق و بیان — تشکیل راده که شرح جزئیات آن
در این جزوی مختصر میسر نیست .

رعایت ادب در محیط خانه

در محیط خانه شما با پدر و مادر روحواران و برادران
خود بسر هیبرید و مجموعاً خانواره ئی را تشکیل میدهید
که هریک از افراد آن حق استفاده از مزایای زندگی
در محیط خانه را دارند همه شما مقتضی است بحقوق
یکدیگر احترام بگذارید بزرگترها رعایت حال کوچکتران

(۱۰)

را با کمال محبت بنمایند و کوچکتران نیز احترام
بزرگترها را بر خود فرض بدانند . مخصوصا رعایت
حقوق والدین یعنی پدر و مادر که درگن عظییم
خانواره میباشند بر فرزندان واجب و ضروری است . اینها
هستند که جمیع وسائل آسایش فرزندان خود را فراهم نموده
و با راهنمائی ها و نصائح مشفقاته خود همه را لالت بخیر
و سعادت مینمایند . بنابراین شما در حالیکه از حق و
حقوق خود در این عائله و محیط خانواره استفاده برد
و بهره مند هستید لازم است شما نیز بوظائف ادب و
حق شناسی خود قیام نموده حقوق هریک از افراد دیگر
خانواره را بجای خود محترم بدارید .

رعایت ادب در محیط خارج

در محیط خارج از خانه موقعیکه از کوچه و خیابان عبور
مینمایید ملاحظه میکنید که دیگران هم درگذار شما عبور نموده
وبمحل کارویا مدرسه میروند . همچنانکه متوجهید سایرین

(۱۱)

مانع از راحتی و آسایش و عبور شما نشوند شما هم بوظیفه خود رفتار نموده هیچگونه مزاحمتی برای دیگران بوجود دنیا ورید .

کشی و مقررات عبور و مرور را که در خیابانها نمودار و خط شده رعایت کنید و به چراگاههای سبز و قرمز د رسرچهارراه توجه نمائید و هیچ وقت از نظا مات و مقررات تخلف ننمایید که ناچار بشما تذکر بد هند و اگر احیاناً شخصی از خلیج ادب عاری و با ینووظیفه انسانی آشنا نبود و مزاحمتی برای شما بوجود آورد شما معارضه بمثل ننمایید و در این موقع گفتار لقمان حکیم را بیار آورید که از اپرسیدند ادب از که آموختی گفت از بی ادبان که آنچه از آنها در نظرم ناپسند آمد در وری اختیار نمودم .

و این نکته برای شما جوانان عزیز بهائی قابل توجه است که جوانان عزیز بهائی بایستی از هر جهت ممتاز و درین مردم مشار بالبنان باشند و در جمیع کارهای خود باین بیان مبارک که دستور العمل الهی و سبب رفاه و آسایش و بلند شدن قدر و مقام شما در جامعه میباشد

(۱۲)

توجه داشته باشید میفرمایند :

”کونوا قد وة حسنة للناس وصحيفة يتذکر بها

الناس ”

یعنی پیشوای نیکوشی برای عامه مردم باشید و نوشته تئیس
که از خواندن آن مردم متذکر و متنبه گردند درایل صورت
شایسته است که شمار در همه حال پیشوای خوبی برای
دیگران باشید حتی از جهت لباس و اصلاح و آرایش
سر و صورت رعایت آناب بهائی را که سازده گی و بی پیرایه گی
است بنمایید .

اگر چه در امر مبارک اختیار لباس و اصلاح سر و صورت
بدست خود افراد است و کسی راحق اعتراض نمی‌ست ولی
رعایت این نکته دقیقه را باید نمود که لباس و آرایش
سر و صورت باید طوری باشد که مورد تمسخر و بیش خنثی
دیگران قرار نگیرید .

رعایت ادب در محیط مدرسه

در محیط مدرسہ و سرکلاس سایر شاگردان و همکلاسیها
شما نیز مانند شما حق استفاده از درس استاد و معلم را
دارند ادب شما مقتضی است که نظام کلاس را رعایت
نموده وحد اکثر استفاده از درس استاد بنمایید و اخیاننا
آگر دیگران باین مسئله توجهی نداشته به درس استاد
ارزشی ند هند و یا باعث بی نظمی شوند شما ابد آشرکت
و د خالت نموده و احترام استاد را همیشه منظور داشته
باشید برای شما جوانان بهائی این مطلب قابل درست
است که غالبا در هر کلاسی از مدرسہ پیش تلامیز
رقابت‌هایی است که هر کدام مایلند دیگری راعقب زده و
خود جلوتر از سایرین قرار نمی‌برند و این احساس برتری جوئی
که از حد اعتدال تجاوز نموده مانع از ظمیره و
عواطف و احساسات تعاون و تعااضد بیگانه را دینی
شاگردی که در فهم مطالب قوی و سریع الانتقال است

(۱۴)

بشاگرد ضعیف که احتیاج به کمک دارد توجهی ننموده بلکه خوشحال میشود که خود از اوضاعت گرفته و اوراقب سرگذاشته است . ولی احساسات و عواطف خیرخواهانه و روح تعاون و تعاوند که در رسمه حال ناشی از ادب الہمی و رحمانی است شما را از این نوع رقابت‌ها که از اعتدال تجاوز نموده و مانع از بروز عواطف انسانی است منع نموده و شمارابه کمک و دستگیری از شخص ضعیف در هر حال و مقامی که باشد تشویق مینماید .

حضرت بهاء اللہ میقرمایندر :

”امروز انسان کسی است که بخد مت جمیع

من علی الارض قیام نمایندر ”

* * *

* * *

*

(۱۵)

رعايت ادب واحترام نسبت به

علماء و دانشمندان

حضرت بهاء الله ميفرمایند :

” طراز پنجم در حفظ وصیانت مقامات عباد است
باید در امور اغماخی نگند بحق وصدق تکلم
کند اهل بها باید اجر احادی را انکار ننمایند
و ارباب هنر را محترم دارند و بمثابه حمزب
قبل لسان را بدگوئی نیالا یند امروز آفت اباب
صنعت از افق آسمان غرب نمودار و نهر نزیر
از پر آنجهة جاری باید با نصاف تکلم نمود
و قدر نعمت را دانست ”

همه شما بخوبی میدانید که شهر و تروز علماء و
دانشمندان و ارباب صنایع و هنر را این قرن اعظم گه
سلطان قرون و اعصار است یکی از تأثیرات مهمه طلوع
شمس حقیقت در پهارالله است . اینگونه نفوس بمنزله

(۱۶)

چشم و چراغ جامعه بود و موجب ترقی و تعالیٰ تمدن ماری
در بین اقوام و ملل گشته اند و در نتیجه زحمات آنها است
که هر روز ارمنان جدیدی از کشفیات و اختراعات بجا
بشریت تقدیم میگردند . قدر و ارزش هر ملت بوجود اورد
دانشمندان است هرچه تعداد آنها افزون تر قدر و
قیمت آن ملت بیشتر واژه همگان پیشتر است و بقول شیخ
اجل سعدی علیه الرحمه .

وجود مردم دانا بسان زر طلبی است
بهر کجا که رود قدر و قیمتش داند

مخصوصاً علماء و انشمندانی که در ظل امر مبارک مستظل
و در شئون مختلفه زحماتی کشیده و آثاری از خود بیار گار
گذاشته اند که معرف مقامات روحانی و علمی آنها است
قلم اعلیٰ در کتاب اقدس در وصف این نفوس میفرمایند :
” طویی لكم یا معاشر العلماء فی البهاء تعالیٰ الله انتم
امواج البحرا العظیم و انجم سماء الفضل والویة
النصریین السموات والارضین . انتم مطالع ”

(۱۷)

الاستقامة بين البريه ومشارق البيان لم——
في الا مكان طوبى لمن اقبل اليكم ويل للمفترضين ”
مضمون بيان مبارك اينست كه ميفرمائيند :
خوشابحال شما اي گروه علماء و دانشمندان بهائي
قسم بخدا شما موجهای دریای اعظم و ستارگان آسمان
فضل و بيرقهای فتح وظفر در بين آسمانها و زمینها
هستيد شما محل طلوع استقامت و پايداری در بي——
خلق و مشرقهاي بيان از برای نفوس ميباشيد خوشابحال
كسيكه بشما رو گرد واي بحال اعراض کنندگان . بنابرآ
احترام علماء و دانشمندان يكى ازلوازم ادب بهائي
است حتى نسبت بکسانى كه يك حرف بشما آموخته اند .
حضرت على ابن ابيط الـ فرمود :
” من علّمني حرفاً قد همیرنى عبداً ”
يعنى هر کس يك حرف بمن آموخت مرا بند ه خود گردانيد .

س س س س س س س س س س

س س س س س

(۱۸)

رعايت ادب و احترام نسبت به بزرگسالان

حضرت عبد البهاء ميفرمائيند :

اصغر بايد رعايت احترام اکابر کنند واکابر بايد

عنایت و مهرباني در حق اصغر نمایند .

جوانان بايد خدمت و حضرت پيران نمایند و پيـران

بايد محافظت و رعايت جوانان نمایند اين حقوق مبارله

است نه چنان باشد که هرکس خود رأى و مستقل الفکر

باشد .

بنابر بيانت مباركه فوق يكى از مسائل مهمه ادب را

شما آنستكه احترام بزرگسالان را در همه حال رعايت

نمایيد بلکه در سيارى از موارد شایسته است شما از حق

و حقوق خود برای رعايت احوال آنان بگذرید و آنها را بر

خود مقدم بشماريد موارد اينگونه گذشتها بسیار است و

خوب شما بهتر تشخيص ميدهيد مثلاً گاهی در بعضی از

(۱۹)

المجالس و محافل مشاهده مینماید که شخص مسن وارد مجلس شد و صندلی برای نشستن او خالی نیست در این موقع مقتضی است که فوراً از جایگاه خود بر خاسته و صندلی خود را با وتقدیم دارید و یا هنگامی که میخواهید در اتوبوس سوارشوید و یا در داخل اتوبوس سوارشده اید و ب صندلی خالی دست یافته اید حق تقدم خود را به بزرگسالان بدھید و خلاصه آنکه در جمیع موارد رعایت احترام اینگونه نفوس برشمالا زم است .

رعایت احترام معلمان و مربیان و مشوقین

کلاس‌های درس اخلاق
مهم‌مهم‌مهم‌مهم‌مهم‌مهم

کلاس‌های درس اخلاقی از قدیم ترین تشکیلات مفید جامعه بهائی است که حالا در این ایام مورد تأسی و پیروی دیگران قرار گرفته است . در این کلاس‌ها است که شما با مختن مسائل مهمه اخلاقی و معارف امری شفقول میباشید البته تا حال بخوبی تشخیص داده اید که

(۲۰)

هدف عالی و مقصود نهائی از این تشکیلات مفیده تخلیق
با خلاق بهائی واکتساب کمالات و آداب الهی است
مربیان محترم و مشوقین و تمام نفوس مقدسی که در این
سبیل خدمت مینمایند راهنمای شما باین مقصد اعلی و
هدف اسنی میباشند لذا برشما حق بزرگی دارند و شما
را با راهنمایی های پدرانه و نصایح مشفقاته به صفات
و اخلاق نیک هدایت نموده از معارف و معلومات امری آگاه
ویران تباه مینمایند . برشماست که قدر این نعمت را را
و فرصت های گران بهائی ایام و روزگار جوانی را که نعمت
فراغت بال و آسوده گی خیال برای شما فراهم است
غنیمت بشمارید و به اند وختن ذخایر معنوی بپردازید .
بدیهی است روزی خواهد رسید که خود شما به مقام
ملمی و راهنمایی جوانان آتیه در کلاس های درس اخلاق
برگزیده شده مورد استفاده قرار خواهید گرفت در آنوقت
است که از ذخایر اند وخته خود و تجربیات و معلومات مفیده
خوبیش را بهره مند خواهید ساخت .

انشهی